Yttrande från Regionkommittén ”Förslag till rådets förordning (EG) om föreskrifter och villkor för strukturåtgärderna inom fiskerisektorn”

(1999/C 293/13)

BAKGRUND

Kommissionens förslag till rådets förordning (EG) om föreskrifter och villkor för strukturåtgärderna inom fiskerisektorn (KOM(1998) 728 slutlig — 98/0347 CNS [1]).

Kommissionens beslut av den 16 december 1998 att rådfråga kommittén i detta ärende i enlighet med artikel 198c, första stycket, i EG-fördraget.

Presidiets beslut av den 10 mars 1999 att ge utskott 2 (Jordbruk, landsbygdsutveckling, fiskeri) i uppdrag att utarbeta ett yttrande i denna fråga.

Kommitténs yttrande om ”Förslag till rådets förordning (EG) om strukturåtgärder i fiskesektorn” (CdR 309/98 fin) [2].

Utkast till yttrande (CdR 101/99 rev.) antaget av utskott 2 den 12 april 1999 (föredragande: Simon Day och Siwert Nordwall).

Med beaktande av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 29:e plenarsession den 2-3 juni 1999 (sammanträdet den 3 juni).

1. **Inledning**

1.1. I juli 1997 publicerade kommissionen Agenda 2000, som är ett utkast till framtida politik och en bedömning av hur unionens utvidgning samt översynen av den gemensamma jordbrukspolitiken och regionalpolitiken kommer att påverka gemenskapens budget.

1.2. Den 18 mars 1998 antog kommissionen sina förslag till förordningar, som bland annat reglerar strukturfondernas verksamhet under perioden 2000–2006. Förhandlingar pågår med medlemsstaterna om förslagen och dessa är även föremål för samråd med Regionkommittén.

1.3. I samband med förslagen om strukturåtgärder inom fiskerisektorn meddelade kommissionen att ytterligare detaljer om strukturåtgärderna skulle publiceras senare. De förväntades komma i september men publicerades den 14 december 1998, fyra dagar efter det att utskott 2 hade antagit det utkast till yttrande som, med smärre ändringar, antogs av Regionkommittén den 14 januari 1999.

1.4. Det var därför inte möjligt att i det tidigare yttrandet kommentera föreskrifterna. Dessa har sedan dess publicerats utan hänvisning till yttrandet.

1.5. Regionkommitténs rekommendationer är därför fortfarande giltiga och bör beaktas vid en omarbetning av den föreslagna förordningen om föreskrifter och villkor som är föremål för föreliggande yttrande. Regionkommitténs rekommendationer var följande:

a) Förfarandena för ansökan om ekonomiskt stöd måste göras så enkla som möjligt.

b) I stället för de komplicerade fonder som föreslås bör det inrättas en fond för nationellt förvaltade åtgärder och en separat fond för regionalt förvaltade åtgärder.

c) När det gäller fiskeflottans omstrukturering, som är av stor betydelse för fiskesektorn, delar ReK inte uppfattningen att det inte är möjligt att regionalisera åtgärderna i anslutning till denna omstrukturering, utan anser att även denna bör regionaliseras och finansieras via FFU.

d) I fråga om omstruktureringen av fiskeflottorna och vid sidan av kompensationen för verksamhet som läggs ned i syfte att minska fisket, bör även kompensation utbetalas när fiskefartyg tillfälligt tas ur drift.

e) Man bör återinföra kraven från tredje fleråriga utvecklingsprogrammet (FUP III) om att målet bör uppfyllas till minst 55 % genom att fiskefartyg tas ur drift och till högst 45 % genom minskat fiske.

f) Stödet till fiskesektorn bör inte begränsas geografiskt. Även fiskehamnar i områden som inte omfattas av den nya strukturpolitikens mål 1 och 2 bör vara stödberättigade, oavsett storlek, särskilt om de är små och befinner sig i kris.

---

[1] EGT C 16, 21.1.1999, s. 12.
[2] EGT C 93, 6.4.1999, s. 16.

g) Begreppet diversifiering bör ges en vid tolkning när det gäller att uppnå den gemensamma fiskepolitikens fyra huvudsakliga mål. Åtgärderna för att uppnå detta mål bör finansieras av antingen den offentliga eller den privata sektorn.

h) Fiskesektorn bör, vid sidan om jordbruket, ses som en viktig basnäring inom EU och anslagsnivån bör återspegla sektorns betydelse. Man bör vara medveten om att fiskeriverksamheten i många kustområden i Europa i vissa fall utgör den enda inkomstkällan som ligger till grund för den lokala produktionskraften.

i) Stödet till fiskesektorn bör i framtiden i ännu högre grad inriktas på olika aspekter på hållbar utveckling. Detta bör emellertid ske på ett sätt som inte tekniskt försvårar tillhandahållandet av stödet, och utan att administrationen kompliceras.

1.6. Mot bakgrund av det beslut som fattades vid toppmötet i Berlin har man kommit överens om att det i stället för de komplicerade fonder som föreslås bör finnas en enda fond för de förvaltade projekten.

1.7. Mot bakgrund av målen om minskning av fiskeflottorna (de fleråriga utvecklingsprogrammen) och nationell finansiering genom FFU, har man nu kommit överens om att strukturåtgärderna inom fiskerisektorn bör bygga på en förlängning av dagens åtgärder och vara nära kopplade till de fleråriga utvecklingsprogrammen.

1.8. Vad gäller anpassningen av fiskekapaciteten, vid sidan om stöd till definitiva stopp, har Regionkommittén nu enats om att dela kommissionens nya uppfattning att man bör öka stödet till fartyg som tillfälligt upphör med fisket för att minska fiskeansträngningen.

1.9. Sedan yttrandet antogs i januari 1999 har det blivit uppenbart att FUP IV är mycket mer flexibelt än FUP III när medlemsstaterna skall minska fiskeinsatserna, och denna flexibilitet, som det har kostat mycket att uppnå, måste vidmakthållas. Det finns under alla omständigheter ingen anledning att fastställa fasta procenttal för länder som uppfyller sitt FUP.

2. **Förslaget till förordning**

2.1. Av tidsskäl har synpunkterna i det tidigare yttrandet tyvärr inte kunnat beaktas. Man har inte heller gjort några försök att förenkla de komplicerade fonderna. Syftet med detta yttrande inte är att framföra åsikter som redan framförts, även om det förekommer hänvisningar till dem. Huvudsyftet är i stället att bedöma om de föreskrifter och villkor som nu föreslås är tillräckliga för att stödja fiskerisektorn och den ekonomiska och sociala välfärden i områden som är beroende av fiske.

2.2. Syftet med den nya förordningen är att göra de nuvarande reglerna lättare att tillämpa på punkter där detta har visat sig svårt, att utvidga stödet till nya områden och att uppdatera bidrag och skalor.

2.3. Följande huvudåtgärder föreslås:

a) Beträffande fiskeflottor:

- Inträde med offentligt stöd skall endast vara möjligt i anknytning till motsvarande utträde utan stöd.
- Inom det småskaliga kustfisket får inträden inte leda till en ökning av fiskeinsatserna.
- En förstärkning av åtgärderna när det gäller medlemsstater som inte iakttar bestämmelserna i FUP eller i gemenskapens register över fiskefartyg.
- En omdefiniering av gemensamma företag främst med hänsyn till revisionsrättens kritik av missbruk.

b) Beträffande småskaligt kustfiske:

- Större hänsyn skall tas till detta segments särskilda problem.
- Moderniseringen av segmentet — utan ökning av fiskeansträngningen — är högt prioriterad på grund av dess särdrag och dess bidrag till sysselsättningen.

c) Beträffande kompletterande åtgärder:

- Utökade socioekonomiska åtgärder i form av omställningsbidrag till fiskare som går över till andra yrken.
- Omdefiniering av tillfälligt upphörande med fiske.

c) Beträffande övriga interventionsområden:

- Förlängning av åtgärderna för investeringar i beredningsindustri, vattenbruk och hamnanläggningar, men med större hänsyn till vattenbrukets miljöaspekter och med en prioritering av kollektiva åtgärder.
- Nya bestämmelser för producentorganisationer.
- Åtgärder som genomförs av yrkesverksamma kommer att ges speciellt stöd.

2.4. Dessa åtgärder välkomnas i huvudsak. På vissa områden rekommenderar vi dock att ändringar görs i enlighet med de synpunkter Regionkommittén uttryckt tidigare för att stödet till fiskeindustrin inte skall föra med sig diskriminering och inte begränsas på grund av geografiska frågeställningar.

2.5. Hänvisningar till artiklar och bilagor nedan syftar på det förslag till ny förordning som är föremål för detta yttrande.

2.6. I enlighet med punkt 1.6 ovan, som föreslår projekt via en enda fond, bör kommissionen stryka alla hänvisningar till EUGFJ, och artikel 4 i förslaget bör strykas.

2.7. Förslaget till ny förordning berör endast kustfisket. Insjöfisket beaktas inte, trots att fiske i insjövatten hittills har kunnat få stöd. Eftersom löpande moderniseringar av fångst- och sumpredskap måste göras för att fiskeripotentialen inom insjöfisket skall kunna utnyttjas, vilket också innebär miljömässiga förbättringar, bör möjligheten att stödja detta bibehållas på samma sätt som i den hittillsvarande strukturplanen. Det skall i sammanhanget beaktas att stöd till yrkesfiskare även i insjövatten bidrar till att bevara den regionala kulturen och traditionen.

2.8. Enligt artikel 5 skall medlemsstaterna överlämna vissa uppgifter som underlag för utarbetande av fleråriga utvecklingsprogram (FUP) för perioden 2002–2006. I bilaga II specificeras närmare vilka uppgifter som avses. Om inte medlemsstaterna uppnår de mål för varje del av fiskeflottan som anges i de fleråriga utvecklingsprogrammen, kommer kommissionen att dra in stödet till förnyelse och modernisering av fiskeflottan fram till dess att dessa mål har uppnåtts. Stödet till modernisering av fiskeflottan bör dock beviljas oberoende av om målen uppnåtts, i synnerhet om det går till viktiga säkerhetsåtgärder.

2.9. Artikel 7 innehåller regler för förnyelse av flottan och modernisering av fiskefartygen. Kommittén finner det förvånande att medlemsstaternas uppgift är att kontrollera snarare än att administrera förnyelsen av flottan. Ännu viktigare är dock att kraven i artikel 5 — ändrad enligt ovan — borde ligga till grund för den ordning för kontrollen som medlemsstaterna skall överlämna till kommissionen för godkännande.

2.10. Artikel 8 innehåller regler för anpassning av fiskeinsatserna. Åldersgränserna för fartygen har höjts jämfört med nuvarande regler, vilket innebär att vissa fiskare inte längre är berättigade till kompensation. Detta måste rättas till. Punkt 8.4 kan också leda till nackdelar för fiskare. Med nuvarande lydelse kan den missbrukas genom att medlemsstater utfärdar mycket hårda restriktioner för fiskeinsatserna utan ekonomisk kompensation till de fiskare som berörs.

2.11. Artikel 10 behandlar offentligt stöd till förnyelse av flottan och till modernisering av fartyg. EU:s bidrag till dessa strukturåtgärder bör inte sänkas till 15 % i mål 2-områden, utan i dessa områden bör man fastställa en nivå mellan nivån i mål 1-områden och områden som inte är stödberättigade, det vill säga högst 25 % eller minst 20 %.

2.12. Artikel 10 hänvisar också till de detaljerade villkoren i bilaga III, som stipulerar att inget stöd skall ges till modernisering av fartyg som är mer än 30 år gamla. Här måste dock en distinktion göras mellan omfattande modernisering av gamla fartyg och vissa andra fiskeoperationer. Det borde till exempel finnas särskilda regler för stöd till modernisering av redskap och förvaringsutrymmen för fisk som för närvarande finansieras genom Pesca-programmet, oberoende av fartygets ålder. Eftersom kommissionen har meddelat att den vill se en kontinuitet i stödet måste denna inkonsekvens rättas till.

2.13. ReK kan inte stödja kommissionens nyorientering i fråga om gemensamma företag och förslaget att tillfälliga sammanslutningar av företag skall avskaffas. De gemensamma företagen har varit och är ett mycket värdefullt verktyg för att reducera gemenskapens fiskeflotta, samtidigt som man slår vakt om sysselsättningen i gemenskapen och säkerställer försörjningen på ett område där det finns ett stort underskott. Genom att uteslutande knyta dem till ett fiskeavtal skapar kommissionen dessutom en oförklarlig motsägelse: Dels framhåller kommissionen att om ett fiskeavtal upphör, är lösningen att man skapar gemensamma företag — något som tydligt framgår i fallet med avtalet med Marocko — dels kräver man att det skall finnas ett fiskeavtal för att gemensamma företag skall kunna bildas. Kommissionen bör inse detta misstag och förhindra att ett ytterst användbart instrument helt töms på sitt innehåll. Kommittén vill dock inte resa invändningar mot att man behåller ett utmärkt system för kontroll av dessa företags verksamhet, främst med hänsyn till revisionsrättens kritik.

2.14. Reglerna i artikel 12 rör det småskaliga kustfisket. Kommittén stöder grundtankarna bakom dessa regler, men den bestämmanderätt som ges medlemsstaterna bör minskas. Om medlemsstaterna är seriösa i sina ansträngningar att stödja fiskeindustrin krävs ett system med mer tvingande regler.

2.15. Artikel 13 reglerar de socioekonomiska åtgärderna. Beträffande denna artikel har kommittén samma synpunkter som för artikel 12. Dessutom krävs en smärre ändring av definitionen av ”fiskare” för att bli såväl sakligt som politiskt korrekt.

2.16. Systemet för förtidspensionering välkomnas, men det bör vara tillgängligt för alla som vill upphöra med yrkesfiske, oberoende av om de berörs av åtgärder enligt artikel 8 eller inte. Punkt 3 c i samma artikel välkomnas också, eftersom den möjliggör bidrag direkt till fiskare för omställningsprogram och diversifieringsprojekt. För att skapa tydlighet bör denna punkt dock specifikt inkludera start av företag som ej ligger inom fiskesektorn.

2.17. Artikel 14 behandlar skydd av fiskeresurser i kustområden, vattenbruk, utrustning i fiskehamnar, beredning och saluföring. Stödet inom dessa områden välkomnas men borde betonas starkare.

2.18. Artikel 16 behandlar åtgärder som genomförs av branschen. Kommittén har här samma synpunkter som beträffande artikel 12.

2.19. Artikel 17 reglerar tillfälligt upphörande med verksamheten samt annan ekonomisk ersättning. Även här bör bestämmanderätten tas bort. Om olika regler gäller i olika medlemsstater kan detta leda till diskriminering. Dessutom finns det inget som motiverar punkt 4. En minskning av fiskeinsatserna — som ett led i en återhämtningsplan för en fiskeresurs — kan vara en väsentlig del av en strategi för förvaltning av fisket.

3. **Slutsatser och rekommendationer**

3.1. Detta är ett komplicerat och detaljerat område. Kommissionen såg ett behov av Fonden för fiskets utveckling (FFU) när denna fond infördes som den fjärde strukturfonden år 1993. Genom förslaget att strukturstöd skall ges till områden som inte är målområden genom EUGFJ och inte genom FFU gjorde kommissionen stödet till fiskerisektorn mer komplicerat. Det är nödvändigt att det finns tillräckliga åtgärder för att ge stöd till fiskerisektorn på en icke-geografisk, specifik grund.

3.2. Det är också nödvändigt att kommissionen beaktar de rekommendationer som kommittén gjorde i det förra yttrandet ([1]).

3.3. Med hänsyn till ovanstående rekommenderar vi att följande ändringar görs i förslaget:

1. Motiveringarna, punkt 4: Lägg till ordet ”insjöfiske” före ordet ”vattenbruk”.

2. Regionkommittén anser i överensstämmelse med det nya synsätt som kommissionen, rådet och Europaparlamentet anlagt efter toppmötet i Berlin att strukturåtgärder inom fiskesektorn skall finansieras genom en enskild fond, nämligen FFU. Därför bör man i kommissionens förslag, såväl i ingressen som i artiklarna, ta bort alla hänvisningar till EUGFJ:s garantisektion och följaktligen även stryka artikel 4.

3. Lägg till följande i skäl 7: ”och tillfälliga företagssammanslutningar”.

4. Lägg i artikel 6 till följande punkt 6.1 a: ”Om en medlemsstat inte uppfyllt målen i de fleråriga utvecklingsprogrammen för varje flottsegment skall kommissionen dra tillbaka finansieringen till förnyelse av flottan och modernisering av fartygen fram till dess att de nämnda målen uppnåtts. Stödet till modernisering av fiskeflottan bör dock beviljas oberoende av om målen uppnåtts, i synnerhet om det går till viktiga säkerhetsåtgärder.”

5. Artikel 7.1 a: Ersätt ”kontroll av” med ”att administrera”. Lägg i slutet av punkten till ”i enlighet med artikel 5”.

6. Artikel 8.1: [Förslaget att ersätta ”referred to in Article 5” med ”in the manner laid down in Article 5” gäller ej den svenska översättningen som lyder ”som anges i artikel 5”.]

7. Artikel 8.2, första meningen: Ersätt ”15” med ”10”.

8. Artikel 8.3: Ersätt första meningen med ”Offentligt stöd för definitivt upphörande skall betalas till stödmottagarna enligt följande:”.

9. Artikel 8.3 a: Ersätt ”15” med ”10”, ”29” med ”24” och ”30” med ”25”.

10. Artikel 8.3 a iii: Sätt efter ”tabellerna” in ”1”.

11. Artikel 8.4: Stryk ”Dessa åtgärder får inte omfattas av offentligt stöd av något slag.”

12. Punkterna 1, 2 och 3 i artikel 9 bör ersättas av texten i artikel 9 i den nuvarande förordningen (EG) 3699/93, och åtgärder bör vidtas för att ta hänsyn till revisionsrättens kritik.

13. Punkt 1 a i artikel 10 i kommissionens förslag bör ersättas av följande: ”Offentligt stöd till upprustning eller modernisering av flottan får beviljas om de övergripande målen i det fleråriga utvecklingsprogrammet uppfylls inom varje flottsegment, oavsett om det förekommer individuella kapacitetsökningar.”

14. Ersätt texten i artikel 10.1 b med följande: ”Om varken de övergripande målen eller enskilda segmentmål i det fleråriga utvecklingsprogrammet (FUP) ännu inte har uppnåtts, får offentligt stöd för förnyelse av flottan och modernisering av fartygen endast beviljas i de fall då den indragna kapaciteten är minst 30 % högre än den nytillförda kapaciteten.”

15. Punkt 2 b i artikel 11 i kommissionens förslag bör strykas.

16. Artikel 12.2 och 12.3: Ersätt ”får” med ”skall”.

17. Artikel 13.1: [Förslaget att efter ”his” lägga till ”or her” gäller ej den svenska översättningen som lyder ”sin”.]

18. Artikel 13.2: Ersätt ”får” med ”skall”.

19. Artikel 13.3 b: Stryk ”i enlighet med artikel 8”.

([1]) CdR 309/98 fin — EGT C 93, 6.4.1999, s. 16.

20. Artikel 13.3 c: Lägg till ”eller för start av företag vars verksamhet inte ligger inom fiskerisektorn” efter ”havsfiske”.

21. Avdelning III, titeln: Lägg till ordet ”insjöfiske” före ordet ”vattenbruk”.

22. Artikel 14.1: För in området ”insjöfiske”.

23. Artikel 17.1, första meningen: Ersätt ”får” med ”skall”.

24. Artikel 17.2, första meningen: Ersätt ”får” med ”skall”.

25. I bilagorna till kommissionens förslag skall taket för det privata deltagandet i stödberättigade åtgärder vara samma i mål 1-områden som i övriga områden.

26. Bilaga III, punkt 1.4 b: Stryk ”Utan att det påverkar bestämmelserna i artikel 17(2), skall utbyte av fiskeredskap inte betraktas såsom en bidragsberättigad kostnad”, och ersätt med en ny punkt iv: ”utbyte av fiskeredskap och modernisering av förvaringsutrymmen för fisk”. Punkt 1.4 c: Ersätt ”punkt” med ”punkterna” och lägg därefter ”iii” till ”och iv”.

27. I bilaga IV punkt 2 om bidragsnivån, tabell 3: Ersätt i ”andra områden” inom grupp 2 och grupp 3 nivån ”15 %” med ”25 %” för mål 2-områden.

Bryssel den 3 juni 1999.

Regionkommitténs

ordförande

Manfred DAMMEYER